

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v podušk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravnemu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.
Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.
Za oznalni se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Iz prestolnega govora.

V soboto o poludne je presvitli cesar slovensko vzprejel gospôdo iz gosposke in poslaniške hiše ter jih je blizo tako-le nagovoril: V tem, ko se začne nova doba ustavnega delovanja, zbral sem Vas okoli Svojega prestola. Po-zdravljam Vas ter rečem: dobro došli! Upam, da bode prihodnje zasedanje dôba vspešnega dela, ter pričakujem od Vaše rodoljubne udnosti, da bote v vsakem oziru delali na to, da se uresniči to upanje, kakor sem tudi Jaz isto ukazal Svoji vladi. Pripomoči na to, da se do-seže ta namen, so poklicani vsi, ki so prepričani, da je nad posameznimi strankami celota, država in prebivalstvo, in da skrbi za te naj-višje koristi ne smejo motiti strankarske težnje. V sedanjem času so vsled hitrega razvoja razmer v gospodarskem življenju naloge, katere nam nalagajo skrb za celoto, posebno mnogo-stevilne in nujne. Zato se mora postavodaja v prvi vrsti pečati s temi nalogami in sme se pričakovati, da se morajo tej nujni dolžnosti najprvo umakniti one želje, katere gojé posamezne stranke. Le s takim rodoljubnim samozatajevanjem more se doseči, da izvršimo težavne zahteve časa, v katerem živimo.

Dela Vam bode s predlogami Moja vlade, ki nameravajo pospeševati sporazumljene med delodajalcji in delavci ter kolikor mogoče, iz-jednačiti socijalna nasprotja na tem polji. Poklicani faktorji bodo morali skrbeti za opravičene koristi malih obrtnikov in upam, da se bode s potrebnim sodelovanjem obrtniškega stanu posrečilo, pripomoči k vspešnemu razvoju gospodarskega položaja tega za družbo važ-nega stanu. Posebna predloga bode se tikala stavbenega obrta. Dobrodejni upliv postave o zavarovanji delavcev proti nesrečam priporoča, da ta zakon razširimo tudi na širje kroge.

Pripravlja se predloga, ki ima namen po-speševati zadružno organizacijo poljedelskega stanu in tako za korak dalje utrditi razmere

tega važnega in mnogoštevilnega dela prebi-valstva. Gledé na želje mnogih deželnih zborov in oziraje se na tehtne uzroke pripravlja Moja vlada postavni načrt o obligativem zavarovanju nepremičnin proti ognju. Drugi postavni načrti, ki se pripravljava, imajo namen, ustreči opravičenim pritožbam zaradi vedno rastega ponarejanja živil in piganstva.

Po večletnem trudu se je doseglo ravno-težje v državnem gospodarstvu. Da se ta vele-važni uspeh ohrani in zagotovi, to je Vaša, kakor tudi Moje vlade naloga. Prišel je tudi čas, da se prične zopet vrvnavna direktnih davkov in tako ustreže splošni želji, kolikor mo-göče, pravične razdelitve bremen. Tudi bodo predložene primerne predloge o razširjenji državne železniške mreže in novih zgradbah kra-jevnih železnic. Tudi se Vam predloži v Bernu podpisana pogodba o mednarodnem železniškem tovornem prometu, ki bode zeló vplivala na notranji prometni pravilnik. Moja vlada se trudi, na novo vrediti trgovsko-politične razmere z vunanjimi državami, kolikor bode potrebno. Na-merava se s tem te dogovore ob jednem in za dalj časa dognati. Na ta način bode mogoče doseči stalne razmere in tako koristiti indu-striji in poljedelstvu.

Neprestano bode Moja vlada skrbela za javni pouk na vseh poljih. V prvi vrsti so potrebne reforme pravo- in državnoznanstva. Ravno tako se morajo predragačiti medicinski nauki. Vseučilišče v Lvovu se bode popolnilo z medi-cinskim oddelkom. Moja vlada bode se potrudila, da dotične obravnavne prej, ko je mogoče, dokonča. V pravosodni postavodaji se bodo znova pričele kodifikacije na polji materijel-nega kazenskega prava in postopanje pred ci-vilnim sodiščem, tudi v kazenskopravdnem redu so potrebne premembe. Pri teh velikih postavodajnih delih pa je treba tudi jemati v poštev, da se pravosodna postavodaja ne sme zamejiti proti zahtevam gospodarskega življenja, da mora na eni strani odstraniti ovire blagodej-

nega razvoja, na drugi pa resno in strogo zbraniti tudi škodljive izgredne sebičnosti.

Spoštovani gospodje obeh zbornic! Mi vsi čutimo željo in potrebo rodovitnega dela; v vseh evropskih državah se pojavlja potreba mirnega življenja. Vse vlade nas zagotavljajo, da se resno trudijo ohraniti mir. To in prijateljske razmere z vsemi državami opravičujejo Moje upanje, da se bode podaljšala vrsta mirnih let in da se bote mogli mirno posvetiti delu, ki Vas čaka. Moja vlada pripravlja postavne načrte, katere Vam bode o svojem času prelagala. Pričakujem, da bote skrbno in stvarno presojali nasvete Moje vlade, in prepričan sem, da bote mirno in brez predsdov spoštovati tudi stališče strankarskega nasprotnika, zmanjševali nasprotja in tako našli skupno polje za vspešno delovanje. Taka načela so v eni zadevi deželnoborskega delokroga v novejšem času pripomogla k povoljnemu uspehom in bode Moja vlada to tudi v prihodnje skušala doseči.

Z vstrajnim in vestnim delom, kakor pričakujem od Vas, bodo sedanje ustavne naprave dobine popolno vrednost; na ta način se more vzdržati edinstvo in moč države ter gledati tudi na raznovrstne razmere Mojih kronovin in dežel, kakor tudi na različne koristi prebivalstva; na tem potu more se najbolje pospeševati nравni, duševni in gospodarski blagor Mojih zvestih narodov, ki so Mi vsi enako pri srcu, ter varovati v ustavi zagotovljena jednakopravnost. Bog vsemogoči naj blagoslovi odgovorno delo!

Pobirki iz drž. volitev.

V. Poročilo naše se nam je za nekaj časa zakasnilo, ker smo čakali, da dobimo še imena gg. volilcev iz Konjiškega okraja, toda to se nam ni posrečilo. Zato pa povemo o volitvi v Konjicah samo toliko, da je bila najlepše spričevalo za to, da ni nemškutarjev v tem okraju, vsaj tacih ne veliko, ki bi imeli pri našem kmetu še kaj veljave. Čast torej volilcem, čast slov. kmetu v tem okraju!

V tem, ko sklenemo poročilo o volitvi za Mariborsko skupino, moramo še nekaj popraviti in to storimo prav radi: G. Janez Visočnik, volilec iz občine: Pohorje je volil narodno ter zato ne stoji njegovo ime v črni, ampak v zlati knjigi. Isto velja pri g. Št. Brgezu, volilec občine Šentovec v okraju Slov. Bistrici.

Iz volišča v Rogatci, kjer so volili č. g. dr. Gregoréca, piše se nam tole:

K volitvi prišli so vsi volilci, izjemši trije in sicer neki Ogrizek iz Topola, Grazeli iz Slinice in Antolinc iz staroslabege Lemberga. Ko je bil Antolinc poklican, a ga ni bilo, so se volilci, kateri ga poznajo, spogledali ter znano sodbo o njem izrekli: „Menda že ni imel časa priti, ker na peči sedi...“ No, kako so mogli

Slivničani potujčenega Grazelija, Lemberžani pa Antolinca, zoper katerega vedno „po zasluzenji“ vreščijo, si za volilnega moža izbrati, to je nam nerazumljivo. Vsi došli če. volilci pa so volili preč. g. dr. Gregoreca, le ena zapeljana Rogačka reva, neki Karl Kolterer, volil je s svojim hri pavim glasom dr. Foreggerja!

S prva se je ta reva hotela g. komisarju prikupiti, ter se je zmiraj brez vse potrebe zraven „stulila“, ali jo je g. komisar še o pravem času zavrnil. Po volitvi šli smo v g. Jušovo gostilnico, kjer smo bili prav židane, slovenske volje in navdušeno klicali: Živio izvoljeni poslanec dr. Gregorec, presvitli cesar in mila slovenska domovina! Da pa Rogačani mirnih slovenskih ljudi ne marajo, pokazali so že večkrat. Tako nas je tudi na primer o tej priložnosti napadal s svojimi neslanimi psovkami neki Pimpel, ali kako se že piše, sicer pa smo bili ponosni, da nas je lepo število lepo volilo.

Dostavimo sedaj še poročilo iz volišča v Brežicah. Volilec nam od ondot piše: Volitev se je vršila v najlepšem redu, kakor to pri olikanih Slovencih tudi ne more biti drugače. Bil je zbran cvet kmečkega ljudstva, tudi nekaj duhovskih in svetnih gospodov je bilo med volilci. V volilno komisijo so bili od volilcev izvoljeni: Franc Podvinski, župan v Globokem iz Brežiskega, Jurij Vtičar, župnik v Preborji, iz Kozjanskega in Jožef Zalokar iz Sevnškega okraja. Od gosp. okrajnega glavarja so bili v komisijo poklicani: gg. Jožef pl. Pol, župnik v Pišecah, Fr. Lenček, veleposestnik na Blanci in Franc Černelič, posestnik v Kozjem.

Teh šest je izvolilo za sedmega uda Fr. Gregoreviča, veleposestnika na Malem vrhu, Pišecke fare. Za predsednika je bil izvoljen g. Lenček iz Blance.

Gosp. Miha Vošnjak je dobil izmed 118 glasov 112, 1 gosp. Lenček. 5 volilcev pa je bilo izostalo.

Po volitvi nam je okrajni gospod glavar povedal, da je v Celji gosp. Vošnjak dobil 194 glasov, v Brežicah 112, tedaj skupaj 306.

Moram omeniti, da so se tokrat Bizejanci možato obnašali ter so vsi za gosp. Vošnjaka glasovali, le njihov župan, gosp. Balon je bil izostal. Tudi iz Vidma so prišli sami narodnjaki.

Tokrat nisem videl ali slišal, da bi bil kak Brežiški nemškutarček koga izmed volilcev begal, kar bi bilo tudi zastonj, kajti je vsak volilen mož dobro vedel, po kaj da je bil 5. sušča v Brežice prišel. Tudi ni bil nihče kakega dečka ali deda najel, ki bi bil pred voliščem ali kje drugje na cesti z loparjem, kakor čuvaj na železnici, stal ter prosil glasov za koga, ki ni naše gore list, kakor se je to še lansko leto pri volitvi za deželni zbor videlo. Nad tistimi Brežiškimi nemškatarskimi

loparji se moram vsakokrat smejeti, kolikorkrat na nje mislim.

Pri skupnem obedu po volitvi v g. Heiderjevi gostilnici smo bili židane volje. vršile so se razne napitnice in imeli so pri tem zla-sti župani iz raznih far besedo, v kateri so marsikaj veselega, podučljivegu pa tudi šaljivega povedali. Vse je bilo veselo.

Gospodarske stvari.

Seme in njegova premena.

(Konec.)

Jako izvrstno upliva menjava semenska pri ječmenu. Gleda se dobiti za seme v prvej vrsti ječmena iz krajev, ki zaradi njega slovio. Kakor pri pšenici, tako kažejo izkušnje tudi pri ječmenu, da je najbolje za seme jemati ječmen, ki je vzrastel na sušni, apneni, bolj peščeni zemljii. Tako seme, v ilovnata tla posjano, izvrstno rodi.

Ječmena štejemo veliko pavrst. Toda vse tuje pavrsti storijo le nekoliko let bolje, kakor naš domači pridelek. S časom se pa tuji ječmen izvrže in postane slabši od domačega. Kdor torej želi tuji ječmen si, ohraniti ta mora zaporedom več let zmirom novega semena naročati. To je potrebno, brez pogojno.

Najmenje zbirčljiv med žiti je oves. On je manje občutljiv, kakor druga žita, za podnebje pa tudi za zemljjišče. Vendar je tudi v časih treba, da menjamo s semenom. Dobra menjava s semenom ovsenim pomaga, da pridelamo veliko več zrna pa tudi slame, ovsenice. Tolike natančnosti vendar pri ovsu ni potrebno, kakor pri ječmenu. Zadostuje, ako v časih tujemu ovsu seme obnovimo in tako zabranimo, da se nam ne izvrže.

Enako je tudi pri gomoljskih sadežih in treba večkrati s semenom menjati, posebno pri krompirji. Če tuji izvrstni krompir več let na istej njivi sadimo, zgubi čedalje bolj svoje dobre lastnosti. Gomolji so slabši in okus drugačen.

Tega se ubranimo, če zopet semena iz tujih krajev naročimo. Kmalu dobi krompir po prejšnjo bujnost in izvrstnost nazaj. Menjava s semenom zabranjuje torej, da se krompir ne izvrže in skvari — nekaj, kar je veliko vredno.

Vsaka menjava s semenom upliva dobrodejno in množi pridelek, če tudi razlike v podnebji in zemljjišči niso znatne. Izkušnje kažejo, da krompir, česar seme smo vzeli iz sušnih, peščenih krajev, na težki, vlažni zemlji veliko več pridelka daje, kakor naš domači. In zopet krompir na težkej vlažnej zemlji pridelan, stori veliko bolje na sušni, peščenej zemlji ter manje gnijije.

Ako sedaj po izkušnjah pridobljene podatke povzamemo, pridemo do naslednjih za-

ključkov: žita, predivne rastline, gomolja prospavajo bolje, kadar jim seme izmenimo. Seme izmenimo najbolje iz takšnih krajev, kjer je druga zemlja in drugo podnebje; pravo zade-nemo vselej, če si semena naročimo iz krajev, kjer dotedna rastlina najbolje stori; krepko in bujno rastoče rastline se raznim boleznim manje izpostavljene in uiwe jim manje škodujejo; prvočne dobre lastnosti ohranimo rastlini tem dalje, čem marljiveje gleštamo pridelovanje njihovega semena; stroške, ki jih nareja menjava s semenom, vrača obilnejši in gotovejši pridelek, toda treba se je v tem ravnavati po izkušnjah, in bolje so, čem bolj so lastne naše.

Sejmovi. Dne 17. aprila v Kapelah in dne 18. aprila v Poličanah (za svinje.) Dne 20. aprila pri sv. Lenartu v Mislinji. Dne 23. aprila v Hočah, v Ivniku, pri sv. Juriji na Pesnici, v Ljutomeru, na Ptujski gori, v Šoštanji, v Podčetrtek. Dne 24. aprila pri sv. Juriji na j. ž., pri M. Snežni in v Zdolah.

Dopisi.

Iz Brežiškega okraja. (Volitev okraj-nega zastopa.) [Konec.] Akoravno imajo večino, pa jim ni nič kaj dobro pri srci, kajti oni dobro vejo, koga da imajo še poleg, da ne bo z njimi sklepi zadovoljen in njim bode zavračali, kajti mi davkoplačileci se trdno zanašamo na onih dvanajst zastopnikov, da nas bodo pri vsaki priliki zagoyarjali, bodi si v finančnih ali narodnih zadevah, kajti mnogokrat bo treba zobe pokazati našim frankfurterjem. Dragi gg. župani, zdaj ste prevideli, kako so elegantni nasi nemčurji in kako izobraženi da so, kako da so se obnašali navolišči surovo. Med temi se odlikuje Delkot, laški privandranec, tobakov Cehner, nekdanji žnidarček in Potočnik, po domače Mušelnin Jože; Jaka je kaj korajno hodil po mestu, ker ga že veselijo tisti stotaki, ki že davno v nebo vpijejo. Pri skupini kmečkih občin so odpadniki: Franc Balon, župan Bizeljski, Jože Balon, Jože Janežič in Jazbec, vsi iz Bizeljskega; Sorčič, odvrženi župan v Kapelah in tisti obžaljevanja vredni Martin Šetinc, župan iz Sela, poslednji še nima prepričanja, da je ves svet okrogel. Gospodje župani, dolžnost in narod Vas kliče, da svoj težavni posel le v domačem jeziku, bodi v pisavi ali v govoru na slovensko opravljate, na vsaki dopis nemški odgovorite: ne razumemo, nazaj! Mi smo Slovenci, naša zemlja je slovenska, ako hočete vi uradniki naš kruh jesti, morate naš jezik govoriti. Ako Vam pa to preseda, tedaj hajdi s trebuhom za nemškim kruhom! Lepa Vam hvala vsem, ki ste se borili pri volitvi za pravično reč, zagotovim Vas, da prihodnjost je naša, na to pomozi Bog!

Sotličan.

S Ptujskega polja, (Olajšanje za občine pri oskrbovalnih vsprejetiščih.) Leta 1889. zadela je v našem okraji občino Ptuj, Trnovce, Zavrče, Doleno in Monšperk nalog, da so morale na svoje stroške priskrbeti prostore za prenočevanje in oskrbovanje delalcev potnikov. Postavo naredil je deželski odbor štajarski po oni na Spodnjeavstrijskem in večina nemških poslancev v deželnem zboru štajarskem njo je sprejela, čeravno so se slovenski poslanci upirali, hoteč nekatere paragrafe pred drugačiti, ker jim niso ugajali. Vse prizadete občine, katere morajo na Štajarskem prostore za vsprejetišča vzdrževati, so se začele za voljo obilih stroškov pritoževati in prosi, da te stroške prevzame dežela. Deželni zbor ni si upal prezirati teh opravičenih prošenj in v zimi minolega leta je sklenil, da bode prevzela od dne 1. prosinca 1891 naprej dežela stroške za vzdrževanje imenovanih prostorov. Pri tej priliki prosil in opominjal je poslanec dr. Jurtela uemško večino deželnega zpora, naj bi bila toliko pravična, da bi povrnila občinam pravtne stroške za vsprejetišča; kajti večina občin ni imela svojih prostorov, ampak si jih je morala zgraditi ali najeti za dragi denar, v Ptujskem okraji vse, razun mesta. Prošnji dra. Jurtele večina ni hotela vstreči, občine bodo morale napraviti križ črez te stroške. To je spet izgled, kako pravična je gospoda v Gradci! Ker stolno mesto Gradeč po postavi ni obvezano skrbeti za vsprejetišča, ni se drugim občinam tudi nič dalo; ko bi bil Gradeč prizadet, bilo bi se gotovo na njega ozir jemalo!

Iz Kamnice. (Ob ramba.) Odkar je umrl v Krčevini povsod čislani vrli Slovenec in bivši občinski predstojnik oče Dovnik, premenilo se je mnogo v tej srenji. Vrlega Slovenca občinsko stolico zasedel je narodni odpadnik, doma iz Kamniške fare. Pri zdajšnjih razmerah tukaj v oklici bi se vže skoraj človek vprašal, moreli iz Kamniške grabe kaj dobrega priti? In kako je ime temu novemu gospodu? „Kartschoviner Gemeindevorsteher“, tako se je podpisal ondan v „Marb. Zeitung“, kjer se je v njegovem imenu nekdo spravil na „Slov. Gosp.“ in na Kamnico. Samo neke vrste ptiči blatijo gnjezdov, v katerem so se zvalili. Da bi sam Krčevinski predstojnik tisto laž in pa bedastoč spisal, to se nam bi še sanjati ne moglo; saj se poznamo ko piščeta enega gnezda. „Marburgarca“ je pač ljubeznjiva tetka nemškutarjem. Kako je hitro pripravljena okregati Slovence, če le kateri kriv prst pokaže kakemu nemčurju. Zakon narave je vže tak, saj še pes zacvili, če mu na rep stopiš. Kar piše dne 12. marca „Slov. Gosp.“, to je resnično, ako ni, naj bi pa poslal občinski predstojnik krčevinski popravek „Slov. Gosp.“ Zakaj žalostno je, da se krčevin-

ski predstojnik kot „cekmešter“ slovenske fare brati s časnikom, ki zmirom naznanja protestantska opravila v njihovem templu, ki blati duhovnike, katerim bi cerkveni kjučar moral biti podpora. Toda neki ljudje so vže taki, če so tudi — „cekmeštri“. Krčevinski predstojnik se ni samo izrekel za Schmidererja, ampak je za nj tudi agitoval, češ, Nemci so bolj „gšeit“. To mi je povedal volivec kamniški, pri katerem je bil g. Marinšek in lahko za to priseže vsakokrat dopisnik „Slov. gosp.“ Če mu je tisti lagal, toda tega ne verujem, ker ni nemškutar, tedaj bi mi zeló žal bilo. Tudi kar je pisal „Slov. Gospodar“ o vedenju krčevinskega predstojnika pred 6 leti, ko še menda ni bil občinski predstojnik tako velik gospod in tako bogat, kakor zdaj, dalo bi se izpričati. V njegovo tolažbo mu tudi bodi povedano, da ni „hlapec iz Kamnice“ nikdar za žlico juhe poškodoval Schmiderjeve hiše — saj še ni v Mariboru študiral. In za „hlapca“ pri nas, kolikor je meni znano, tudi ni treba nič študirati, kakor tudi za občinskega predstojnika ne. In potem tudi niso vsi Slovenci študirali ob „Schmiderjevi župi“. Dobrote prejemati in nehvaležen za-nje biti, to je res črna nehvaležnost ali je tudi grdo dobrote, katere so le nekateri vživali, oponašati vsem Slovencem.¹⁾ Res ni sramota uboštvo, celo čednost je lahko, resen je pa tudi, kakor vže vrablji čikajo po kamniških strehah, da slednji ne obogati tako hitro in lahko, kakor krčevinski predstojnik.

Iz Rožne doline. (Nesreča.) Znano je, da se hočejo Lopačani ločiti od svoje fare v Galiciji ter se pridružiti Celjski mestni fari. Med kmeti, ki so se za to ločitev močno poganjali, bil je tudi Anton Brežnik na Lopati. V soboto večer šel je Brežnik pozno od svojega vinograda v Šmartinski fari. Stopinja mu spodrkne! Siromak pade tako nesrečno pod pot, da si črepinjo prebije. Nazavednega prenesejo v bližnjo hišo. Okrepčan s sv. poslednjim oljem izdehne tam na Belo nedeljo svojo ubogo dušo. Da ne bo v Galiciji pokopan, to njegovo napovedanje se sicer izpolnjuje, a da bi v Celji počival, tega pa siromak ni doživel. Pokopali smo ga v Rožni dolini, kjer ga je tako nagla smrt zalezla. Slovel je zavoljo svoje gostoljubnosti, s katero je vsakemu le prerađ postregel pri svojem vinogradu. Naj v miru počiva! N—e.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Na prvem mestu prinesemo danes besede prestolnega govora, kolikor jih je zanimivih gledé na naše razmere. Ako izpolni vlada vse to, o čemer je v njem beseda, storí veliko na korist države, toda

¹⁾ Grše še pa je očitati komu dobrote, katere so dajali drugi. Ured.

težko, če si ji to pôsreči v tem drž, zboru, brez stalne večine. — V novem zastopu mesta Dunaja imajo nemški liberalci dve tretjini večine in je torej v njih rokah vsa mestna uprava. To ni posebna sreča za mesto, izlasti ne v denarstvenih rečeh, kajti liberalci znajo dobro, kako se jemlje na posodo, ne pa, kako se dobro gospodari z denarjem. — V Gradec si je mesto zopet volilo dr. Portugala za župana ter je ves zastop še v rokah liberalcev. — Društvo „Südmark“ napravlja po nemških mestih in trgih štajarskih sedaj obilo „nemških veselic“ ter skuša tako pridobiti denarja za svoje kvarne namene. — V Koroškem Pliberku so zagrizeni nemčurji in niso priupustili, da se obhaja ondi zborovanje podružnice sv. Cirila in Metoda; vsled tega se je le-to vršilo na Suhi in sicer sijajno, nad 300 slov. kmetov je bilo navzočih. — Obč. zastop trga Grebinje pozivlje slov. dež. poslanca, naj odstopita, ker mu nista po volji. Čuden zastop, ali je mar on ju izvolil? — V prihodnjem tednu bodo v Ljubljani dopolnilne volitve v mestni zastop. Dve stranki stojite si v tem nasproti; škoda pa je to, da vojska med njima ni nč kaj dostojna. — Kranjski „Sokol“ udeležuje se koncem meseca junija telovadnih predstav na dež. razstavi v Pragi. — Na Primorji se kažejo že slabí nasledki razprtij, ki so jih ondi slov. rodoljubi imeli zadnja leta med seboj ter je vse narodno življenji že blizu vtihnilo. — Slov. politično društvo „Edinost“ se je v Trstu obnovilo ter upamo, da bode njegovo delovanje uspešno in to bode, če se ne meša več v reči kranjskih Slovencev, dokler jih ne pozna dovolje, ne bolje, kakor v zadnjem času. — V Kopru, glavnem mestu Istre, je šolski svet, se ve, da laški, hotel djati iz službe necega učitelja, ker je glasoval za hrv. kandidata. No tako daleč pa še vendar-le ne seže njegova oblast. — Hrv. sabor ali dež. zbor se snide v Zagrebu v prvih dneh prihodnjega meseca, vendar pa nima sedaj ta sabor veliko pomena, ker obvelja v njem vselej to, kar hoče vlada v Budimpešti. — Ogerski minister fzm. Fejérvary biva sedaj na Dunaji in posl. Ugron mu očita, da vleče preveč na avstrijsko stran ter še posebej to, da hoče minister, naj vstopijo nekateri višji častniki vskupno drž. vojsko. Se ve, da je to pregreha le ni Madjaru, kakor je Ugron.

Vunanje države. Kakor že nekaj let, tako pride tudi letos k sv. Očetu Leonu XIII. mladih delavcev iz francoske dežele več skupin, da jim zahvali za veliko skrb, ki jo imajo sv. Oče za vzboljšanje delavskih razmer po svetu. — Minister za italijanske drž. finance vpelje novi davek na „čudodelna“ zdravila in nima menda nihče kaj zoper njo, če ne možje, ki jih prodajajo. — Na Francoskem misli vlada na to, da se odpravijo stave, ki so

v navadi pri konjskih dirkah in v časih so tolike, da pride sem ter tje kateri ob vse svoje premoženje. Ne bilo bi krivo, če se torej prepovejo, ker se jih vdeležuje že tudi manj premožno ljudstvo, se ve, da na svoje škodo. — Angleška vlada je srečna v tem, da ima država vsako leto več dohodkov, kakor stroškov. To pa ne odpravi uboštva, ki ga je v njej poleg bogastva več, kakor v kateri drugi državi. — Kakor je podoba, bode knez Bismarck v resnici voljen v nemški drž. zbor, toda va-nj, pravi, da ne pojde velikokrat, samo tedaj, kadar bi ga bilo treba v njem. No tolike sila pa menimo, da že le ni po njem. — Da se zbira rusko vojaštvvo v večjem številu na avstrijskih in nemških mejah, je resnica, toda iz tega ni treba misliti, da namerava Rusija vojsko. — Bolgarska vlada stika še vedno za morilci Belčeva in pravi, da so vsi na russkih tléh. Na to ni verjeti. — Milan, prejšnji srbski kralj, vzame si denar iz drž. kase na tri leta naprej ter pojde iz dežele, kakor pravi, zavoljo ljubega miru. — Turška vlada je kaznovala one roparje, ki so bili v Skoplji vdrli v katol. cerkvo in s tem je med našo in turško vlado pravde o tej reči konec. — Da je Turčija za voljo kužnih bolezni v Afriki zaprla mejo proti Masavi, ki je v rokah Italijanov, to sila peče le-te, toda kaj ji morejo? — V Chicagu, velikem mestu v severni Ameriki, je zgorela velika tovarna za pohišje in prišlo je v tem veliko — opic ob življenje. Tik tovarne je bila namreč razstava razne zverine. — V Chili, republiki v južni Ameriki, še ni miru, vendar pa so bile že nove volitve in iz njih se vidi, da ima sedanja vlada večino poslancev za-se. To pa daje upanje, da se poleže prej ali sleg nemir ter povrne stari red, kolikor ga je v republiki sploh mogoče.

Za poduk in kratek čas.

Vesela aleluja.

(Pripovest iz Savinjske doline.)

(Konec.)

„Pa bi malo podzemljic skuhali, mama; jaz sem tako lačen“; prosi čez nekoliko časa zopet deček, in svitle solze se mu prikažejo v očeh. Uboga mati ga je hitro objela in pritisnila na svoje srce, da bi ne videla solz svojega gladnega otroka. Globoko je izdihnila in pogledala na britko razpelo v kotu; saj je vedela, da ne sme skuhati nicoj podzemljic, ako hoče jutri na veliko noč dati kaj jesti svojima otrokom.

„Bodemo pa malo molili, ljubčka moja“; rekla je čez nekoliko časa mati; „in ljubi Bog nam bode že poslal kakšno pomoč, saj jutri bode velika noč. Slišita zvonjenje; ravno zdaj se obhaja ustajenje našega Gospoda Jezusa

Kristusa; oj on je zdaj od mrtvih vstal, in bode tudi k nam gotovo veselo alelujo prinesel". Vsi trije so pokleknili krog bele mize pred britko razpelo, in mati je molila, otroka pa za njo izrekala prelepe molitvice o Kristusovem ustajenji.

Se so molili, in bili čisto zatopljeni v pobožnost, ko se tiho odprejo vrata, in v hišo vstopijo dve ženi in dva moža, ne da bi njih bili oni kaj slišali. Vsakteri je imel v roki jebašček, kateri je bil poln belega kruha, mesa, klobas, jabelk in drugih dobrih reči. Bili so to dobri sosedje in sosedje, kateri so videli prej v cerkvi pobožno ubogo rodbino moliti, in so vedeli za njemo uboštvo, ter so prinesli darú obilo za velikonočne praznike. Tihi so stali pri vratih in poslušali glasno molitev, v katero je bleda mati vedno vpletala prošnje za ljubega ateja in vse druge ljudi, in otroka sta pobožno za njo besede izrekala. Solze so vsem igrale v očeh, ko vidijo toliko ubožnost, in slišijo tako gorečo molitev.

Nihče se še ni bil ganil, ko stopi zopet neki mož v hišo, prav tiho in previdno. Bil je zali mož v vojaški obleki, in na prsih svetil se mu je zlati križec. Nekoliko časa je tiho stal, a prsi so se mu močno dvigale, oči pa so zalile mu solze. Ni se mogel več zdržati in gledati teh angeljev v človeški podobi, ko je slišal moliti: "Da bi ljubi Jezus, kateri je danes od mrtvih ustal, in prinesel odrešenje in veselje vsem ljudem, tudi našega ljubega očeta skoraj pripeljal zdravega zopet domov".

"Jera, Jera! Moja ljuba otroka!" je zaklical, razprostrl je svoje roke in stopil naprej.

"Gašper, moj Gašper!" vsliknila je žena in skočila po konci.

"Atej, ljubi atej!" zaklicala sta otroka, in presrečni mož objel je srčno svojo ljubo ženo in svoja draga otroka, neizrečena sreča zavezala je vsem jezike, le svitle solze veselja takale so se oklenjeni srečni družini po licih.

"Zahvaljen bodi večni Bog; to je v resnici vesela aleluja!" rekel je eden sosedov, videc to veselo svidene.

J. K. Savinjski.

Smešnica 16. „Sosed“, vpraša kmet, ko gresta iz obč. seje, „sosed, ali veš za razloček med Bogom in našim županom?“ „Ne“, odvrne sosed. „No“, poprime kmet, „pa je le razloček. Bog pač ve vse, naš župan pa še ve vse — bolje.“

Razne stvari.

(Visoki gostje.) Včeraj, v sredo, bili so premil. knezonadškof iz Solnograda, dr. Jan. Haller in Nj. ekscelecija dr. Janez Zwerger, knezoškof v Gradci, gosti našega mil. knezoškofa. Dopoludne so prevzv. knezonadškof in

naš milostl. knezoškof obiskali zavode: kn. šk. bogoslovje in č. šolskih sester, Graški knezoškof zavod č. šolskih sester pri sv. Petru zunaj Maribora in vsi trije potem kn. šk. dijanško semenišče v Mariboru. S popoldanjim brzovlakom pa so se odpeljali na to najprej v Ljubljano in zatem na dalje k sv. Očetu v Rim.

(V Celji) pozdravili so našega prem. knezoškofa in njih prevzvišena spremiševalca na Rimske popotovanji preč. gosp. opat Ogradi, veleč. o. gvardijan Gregorij, novi veleč. gosp. superior Franc Javšovec, s še jednim č. misijonskim duhovnikom od sv. Jožeta, potem pa še par drugih č. duhovnikov. Mil. knezonadškof spregovorili so par ljubeznjivih besed s sleharnim gospodom, katere so jim naš premil. knezoškof predstavili. Bog jim daj srečno se povrniti!

(Podružnica) sv. Cirila in Metoda za Slovenjgradec in okolico priredi v nedeljo, dne 26. aprila t. l. popoldne ob 4. uri glavno zborovanje pri gospodu Petriču v Staremtrgu in slov. rodoljube prav uljudno povablja, da bi se tega zborovanja udeležili, kakor tudi uplivati hoteli, da bi tudi drugi prišli in kot udi tej toliko koristni družbi pristopili. Odbor.

(Nadzorovanje.) Novi c. kr. dež. šolski nadzornik v Gradci, g. dr. Konrad Jarz si je prve dni tega tedna ogledal c. kr. učiteljišče in ljudske šole v Mariboru. G. nadzornik je jako vnet za šolsko napredovanje in ljubeznjiv nasproti gg. učiteljem.

(Železnica.) Južna železnica napravi med Ponikvo in Št. Jurijem novo postajo in to na prošnjo dotičnih občin ter bode tem tudi nekaj za njo priplačati.

(Okr. zastop.) Najvišje potrjenje je dobila izvolitev g. Fr. Lenček, veleposestnika na Blanci, za načelnika in g. V. Medica, zdravnika in župana v Sevnici, za namestnika v okr. zastopu Sevniškem.

(V Gornjem gradu) imeli so v onem tjednu obč. volitve in ne znamo, zakaj ali toliko je resnica, da jih je „D. W.“ vesela Ker pa v tem trgu ni nemškutarjev, zato se nam zdi čudno to njeno veselje.

(„Narodne legende“) za slov. mladino zbirala g. Anton Kosi, učitelj v Središči ter je izdal sedaj jih že 3. zvezček; dobi se pa za ceno 16 kr. pri g. izdajatelji v Središči.

(„Smarnice“) izdala je „kat. bukvarna“ v Ljubljani. Sestavil jih je po Marijini visoki pesmi ali magnifikat č. g. Andrej Kalan, kaplan v Trnovem v Ljubljani. Cena jih je 1 fl. 25 kr. s pošto vred.

(Umrla) je dne 6. t. m. v Središči Mica Kočevvar, soproga staroste narodnih Središčanov g. Ivana Kočevarja in svakinja pokojnega Štefana Kočevarja 75 let stara. Naj v miru počiva blaga žena!

(Promocija.) Včeraj dne 15. aprila je postal č. g. Alojzij Meško, profesor naravoslovja v Mariboru, na c. kr. vseučilišči v Gradci doktor bogoslovja.

(V Mozirji) je umrl trgovec gosp. Ivan Tribuč v 57. letu svoje dobe in g. Ivanka Lipold se je poročila z g. Em. pl. Verli, graščakom v Koprivnici.

(Drž. poslane c) za mesto Celje in tov. je dr. Foregger, ali doslej se še ni pridružil nobenemu klubu. „D. W.“ ga zato umiva, kakor misli, na lepo ter pravi, da hoče možic jediniti nemške liberalce in nacionalce. Tako „D. W.“, ostali svet pa zna, da se brani njega vsaki klub, ker je bil doslej še vsacemu na škodo.

(Sodnijsko.) Pred porotno sodbo pride v Celji prihodnjo soboto g. Fr. Sorko, poprej c. kr. okr. sodnik v Slov. Bistrici. Naši bralci ga poznajo še sem iz dobe g. Heinricherja.

(Rop in umor.) Janez Schönwetter, ki je pri Šentilji v slov. gor. umoril živinskega kupca T. Barbariča, bil je včeraj pri porotni sodbi v Celji obsojen „na smrt z vrvjo“.

(Za dijaško kuhinjo v Mariboru) je daroval vč. g. Jožef Tombah, kn. šk. duh. svetovalec in dekan v Rogatci, 3 gold. Bog plati!

(Ljudsko štetje.) Kakor poroča „D. W.“, biva v Celji 4655 Nemcov in samo 1577 Slovencev. Da je spravila toliko (!) Slovencev vkupe, treba pa je bilo iti v kasarne, v bolenišnico in v — ječe. Ljubi Bog, sedaj pa bode še pač tebi verjeti, da je Celje iz gola nemško mesto! „D. W.“ pa mestni svet sta ti za to priča.

(Duhovniške spremembe.) Prestavljeni so čč. gg. kaplani: Jože Mlasko od sv. Jakoba v slov. gor. v Vuzenico, Fr. Murkovič iz Jarenine k sv. Martinu tik Slov. Grada, Janez Vreže od Št. Martina v Jarenino, Peter Zadravec iz Vuzenice k sv. Jakobu v slov. gor. in Fr. Bratkovič, kaplan v Leskovci, pride na enako mesto k sv. Lenartu v slov. gor.

Loterijne številke:

Gradec 11. aprila 1891	83, 22, 75, 79, 29
Dunaj	90, 43, 76, 14, 30

Največji uspeh! Poskusite in sodite!

Vničavajoci

TORD-TRIPE

Vkonča podgane, miši in krte, ne da bi bila nevarnost za domače živali.

Zavitek à 50 kr. in 1 gld.

A. Cousseau, Traverse Gazzino 5, Marseille.
V Mariboru: Glavna zaloga pri Edvardu Rauscheru,
droguistu. 6-13

Oznanilo.

Dne 1. julija 1891 začne se poletni poduk na deželnini podkovalni šoli v Gradci in odda se pridnim in potrebnim kovačem 10 deželnih stipendij po 50 gold. s prostim stanovanjem, kolikor še bo prostora v zavodu; potem še od večih okrajnih zastopov in kmetijskih podružnic enako po 50 gld.

Pogoji so 18-letna starost, zdravje in krepka vzrast, domovinska pravica na Štajarskem, dobro dovršena ljudska šola in delovanje vsaj dveletno kot kovački pomočnik.

Vrh tega se mora še vsak prosilec z reverzom zavezati, da bude poduk dovršivši podkovalno obrt najmanj 3 leta na Štajarskem, oziroma v tistem okraju, od katerega je štipendijo prejel, kot mojster ali pomočnik izvršeaval.

Prošnje z reverzom, s krstnim in domovinskim listom, s spričevalom o zdravju in v šolskem poduku, z učilnim pismom, delavsko knjigo ter s spričevalom o premoženju in obnašanju, naj se vložijo pri deželnem odboru najdalje do 31. dne maja 1891.

Kovači, ki jim ni toliko za štipendijo, kolikor samo za poduk, pa se naj z dokazom 18 letne starosti, dobro dovršene ljudske šole in delalskega poleg učilnega lista, dveletnega delovanja v kovačiji, v prvih treh dneh podučevanja pri ravnatelju šole oglašajo.

V Gradcu, dne 4. aprila 1891.

Od štaj. dež. odbora.

Zahvala.

Za točno poravnanje svote za škodo po požaru povzročeno izrekam najtoplejo zahvalo c. kr. privilegovani

avstrijski zavarovalnici

„Donau“ na Dunaji

in njenemu zastopniku gosp. Franc Prah pri sv. Duhu, okraja Konjiškega.

Velika Lepoglava, dne 31. marca 1891.

Jože Arbeiter, po dom. Zidarek.

Franc Detiček, Štefan Zajc,
priča.

priča.

Pravnost podpisov potrjuje:

Občinski urad Sv. Duh v Ločah,
dne 2. aprila 1891.

(L. S.) Franc Kokol, obč. svetovalec.

Velika žganjarija R. Wieser-ja

v Hočah (Kötsch)

prideluje in razpošilja najboljšo in najcenejšo žganico.

Oznanilo.

Kupiti želi nekdo **hišo** z malim vrtom, sposobno za štacuno, pri farni cerkvi, ali v malem trgu, pod ugodnimi pogoji v ceni 800 do 2000 gld. — Kdo? To pové upravníštvo tega lista

1-2

Veliki živinski sejem

bo na Markovo, to je 25. aprila pri sv. Jurji na Ščavnici. Kupci in prodajalci so uljudno v mnogem številu povabljeni.

V Račah

bode dne 21. aprila dražba 2 konjev, 2 krav, in 6 svinj iz Jäger-jeve mase. Tudi vse njive in vsi travniki se bodo dali tisti den za letos v najem po dražbi.

Na prodaj!

Tik mesta Slovenjigradec se za voljo družinske razmere, proda po primerni ceni lepo posestvo: čez 6 oral lepih njiv, nekaj čez en oral gozda, potem lep sadunosnik in travnik celo v rodovitem kraji; hiša s tremi sobami in gospodarsko poslopje je zidano in vse v dobrem stanu. Pripravno je za umirovljenega gospoda, pa tudi za vsakega obrtnika, kakor tudi za krčmo. Pogoji in zemljiski razvitek se izvē pri g Janezu Rupp, posestniku na Lindenwirtovem v Slovenjemgradci.

3-3

V majem se da ali proda **hiša** s 3 sobami, 2 kuhinjam, hlevom za živino, veliko delavnico za vsako rokodelstvo, z velikim vrtom, rodovitnim travnikom 1 $\frac{1}{2}$ oral velikim, nekaj sadnega drevja, dva orala hoste. Posestvo je v Rogačkem trgu ter je pripravno za vsako rokodelstvo.

Natančna pojasnila daje Filip Galun, mizar v Rogaci.

1-3

Obstoji od leta 1876.

Jožef Kregar, mizar

25 Gospiske ulice v Mariboru Gospiske ulice 25 priporoča p. n. plemstvu in visoki gospodi veliko zalogu pohištva lastnega pridelovanja za spalnice, obednice in salone po najnižji ceni, pri solidni postrežbi.

Na zahtevanje napravim tudi pohištvo po načrtu in za vsaki stan.

13-14

Ceniki in nariski po zahtevanji brezplačno in franko.

Za vinogradnike!

Priporočam svoje dobro izdelane

Vakuum-Peronospora-brizgalnice

bakrene, znotraj pokositrene z zaklopko. Komad 14 n.

Ako kdo vzame 6 komadow, dobi 7% popusta.

• Vunana naročila proti povzetju ali gotovini.

S spoštovanjem

4

Albert Fiebiger,

kotlar, Maribor, koroške ulice.

Orglavec,

novinec polnoleten, samičen, si želi službe; peča se z delom krojaškim za oboji spol. Več pové upravníštvo „Slov. Gosp.“

2-3

Dva glasovira

v dobrem stanu sta na prodaj. Kje? Pové upravníštvo „Slov. Gosp.“

2-3

Prodajalnica,

katera obstoji od leta 1876 na velikem trgu v Mariboru se proda. Več pové upravníštvo „Slov. Gosp.“

2-3

Janez Erhart,

1-3
C. in kr. dvorni puškar v Mariboru ob Dr. grajske ulice 6

priporoča svojo veliko zalogo lovskih pušk, ki se zadej nabijajo od 16 gld., in revolverjev od 3 gld.

Vsa popravila izvršijo se solidno in točno.

„Oves Willkomm“.

Ta oves je v planinskih deželah med vsemi sortami najzgodnejši, plodnejši in težji: raste na visoko od 5-6 čevljev, ima močno, dobro slamo za krmo in se ne poleže.

Zadostuje, ker se ta oves redko seje, 50 kil kot seme za jeden plug. Cena za kilo 25 kr. Ako se vzame več kakor 50 kil za kilo 20 kr.

Razpošilja, kakor dolgo seže, vrečo po 5 kil za 1 gld. 80 kr. proti pošiljatvi zneska ali poštnemu povzetju franko na vsako poštno postajo

Benedikt Hertl, 7-8
veliki posestnik na grajsčini Golič pri Konjicah.